

Delavcihajavaak drug pe-
tek z datumom naslednjega
dne. — Naročnina za celo
leto D 10.—, za pol leta
D 5.—, za četrt leta D 2 50.
Posamezna številka 25 p
naročnina v inozemstvo
sorazmerno več.
Pošiljave na uredništvo in
upravnništvo
Ljubljana, Šelengova
ulica št. 6. II. nadstr.
Telefon št. 225.

DELAVEC

Rokopisi se ne vračajo. —
Inserati se zaračunavajo,
milimeter vrstica in si-
cer pri enkratni objavi
po 25 para, pri večkrat-
ni po 23 para, pri šest-
kratni po 21 p, pri celo-
letnih objavah po 20 -
za vsakokrat. — Za razp
izjavitelj stane mmvrtice
25 para. Reklam. so pošta
nine proste. — Nefrankira-
na pisma se ne sprejemajo.

**Strokovna komisija za Slovenijo
v Ljubljani
sklicuje**

strokovni kongres

dne 25. in 26. marca 1922

ki se bo vršil v Ljubljani z naslednjim
dnevrim redom:

1. Otvoritev kongresa.
2. Verifikacija mandatov.
3. Tajniško in blagajniško poročilo.
4. Poročilo kontrole.
5. Ekonomski položaj delavstva in
naša industrija.
6. Tarifna politika.
7. Organizacija in zedinjenje strok.
organizacij v Jugoslaviji.
8. Prispevki Strokovni komisiji in
organizacijam.
9. Poslovnik Strokovne komisije in
stavkovni pravilnik.
10. Socialna zakonodaja.
11. Delavski dom.
12. Raznoterosti.

Vsa osrednja društva imenujejo na
vsakih 200 članov po enega delegata.
Predloge stavijo osrednja društva, ki jih
morajo do 1. marca t. l. sporočiti Stro-
kovni komisiji.

Ljubljana, 25. januarja 1922.

**Strokovna komisija za Slovenijo
v Ljubljani.**

Zedinjenje strok. organizacij.

Na konferenci ujedlnjenja strokovnih
organizacij, ki se je vršila dne 7. in 8. ja-
nuarja t. l. v Beogradu je bil sprejet na-
slednji začasni pravilnik:

Državna konferenca zastopnikov de-
lavskega in nameščeniškega strokovnega
gibanja v Jugoslaviji dne 7. in 8. januarja
1922 v Beogradu zaključuje: da se vse os-
totoče delavske in nameščeniške strok-
ovne organizacije zedinijo v eno osred-
njo inštanco strokovnega gibanja za vso
Jugoslavijo, ki se imenuje:

Glavni radnički Savez Jugoslavije.

Do prvega glavnega zbora, ki sprej-
me stalna pravila, bo G. R. S. J. deloval
po sledečem začasnem pravilniku:

Čl. 1. Glavni radnički savez Jugosla-
vije je najvišje torišče vsega strokovnega
gibanja v Jugoslaviji. Sedež njegove
uprave je v Beogradu.

Čl. 2. Delokrog G. R. S. J. in njemu
priljubljenih stročnih delavskih ter name-
ščeniških strokovnih organizacij obsega
vse ozemlje kraljevine SHS.

Čl. 3. Člani G. R. S. J. ne morejo biti
poedinci, temveč le osredotočene indu-
strijske in stročne strokovne organizacije
delavcev in nameščencev.

Čl. 4. G. R. S. J. in njemu priključene

strokovne organizacije stoje načeloma na
sledenih temeljih:

a) razrednega boja; b) popolne svo-
bode od oblasti vseh političnih strank.

Čl. 5. Stojec na načelih, izraženih v
členu 3. tega pravilnika, bo izvajal G. R.
S. J. nalogo:

a) da obnovi, pozakoni ter okrepi de-
lavske strokovne organizacije po vsej dr-
žavi. V to svrhu bo vodil najživahnejšo
agitacijo z živo besedo kakor tudi s ti-
skom;

b) da bo vodil strokovne razredne
akcije večjega obsega in da pomore svo-
jim organizacijam pri izvajanju njihovih
akcij za obvarovanje gospodarskih pridov
svojih članov;

c) da ustanovi osrednji strokovni
sklad, iz katerega bo gmotno podpiral vse
stavke, ki jih izvrševalni odbor odobri in
ki se izkažejo kot pomoči potrebni;

d) da pripomore zedinjenje pokraj-
nskih delavskih strokovnih organizacij v
osrednje Saveze za vso državo;

e) da pred državnimi oblastmi zasto-
pa svoje organizacije in nudi moralno ter
pravno pomoč članom svojih organizacij;

f) da vse delavsko strokovno gibanje
v Jugoslaviji zastopa v Strokovni inter-
nacionali v Amsterdamu in pomore svo-
jim Saveznim organizacijam pri sklepanju
njihovih mednarodnih zvez;

g) da neposredno in preko svojih
Tajništvev obdržuje zveze z vsemi delav-
skimi zbornicami v državi;

h) da v sedežih delavskih zbornic in
po drugih krajih, kjer bo potrebno, osnuje
in vzdržuje talništva, za katerih posle iz-
dela izvrševalni odbor poseben pravilnik:

i) da radi čvrstega edinstva in hitre-
še okrepiteve strokovnega gibanja po vseh
krajih, kjer je več pododborov raznih
strok, osnuje in moralno ter gmotno pod-
pira Krajevne medstrokovne odbore (kar-
tele), za katerih delovanje predpiše izvr-
ševalni odbor poseben pravilnik; in

j) da izvršuje tudi vse druge posle, ki
so v zaščito pridov delavskega razreda in
se pojavljajo iz boja med delom ter ka-
pitalom.

Čl. 6. Za izvrševanje nalog iz čl. 5.
tega pravilnika se izbere uprava 15ih
oseb, od katerih mora biti 6 oseb iz Bel-
grada, ki sestavljajo izvrševalni odbor.
Ostalih 9 članov se izbere iz zastopnikov,
močnejših Saveznih organizacij, tako da
bodo vse pokrajine zastopane.

Za nadzorovanje Saveznih financ se
izbere poleg uprave finančno nadzorstvo
3 članov, katerih sedež je v Beogradu.

Delokrog izvrševalnega odbora se
odredi s sklepom plenarne seje Savezne
uprave.

Čl. 7. Za večja vprašanja, pri katerih
je potrebno soglasje vsega strokovnega

gibanja, bo uprava G. R. S. J. obdržavala
od časa do časa Savezne svete. Na seje
Saveznega sveta se bo poleg članov
uprave in finančnega nadzorstva G. R. S.
J. pozval tudi po en zastopnik uprave
vseh Saveznih osrednjih strokovnih orga-
nizacij. (Dalje prih.)

Socialna kronika.

Brezposelnost. Kljub malo zboljšani
produkciji in svetovni trgovini je brezpo-
selnost širom sveta zelo narasla. Žalostni
božični prazniki so bili za milijone po-
manjkanju izpostavljenih delavcev. Brez-
poselne podpore ne zadoščajo. V Angliji
je bila pred kratkim uvedena posebna
naredba za zavarovanje pripadnikov (že-
ne in otroke) brezposelnih. Te izdatke
mora sorazmerno nositi delavstvo, pod-
jetniki in država. Podpora je zelo majhna
in znaša za ženo 5 šilingov in za vsakega
otroka 1 šiling tedensko. Francoski pod-
porni sistem, ki ima mnogo lokalnih bla-
gajn, katere dobivajo podporo od države,
so jako malo vredne. Kljub velikemu šte-
vilu brezposelnih je dobilo meseca decem-
bra samo 12% brezposelnih podporo.

Javna dela. mnogokrat se imenujejo
tudi »zasilna dela«, se uvaja v različnih
državah. Poleg Anglije, Švice in Italije je
začela tudi Švedska, Norvegija in Danska
— radi vedno rastoče brezposelnosti —
uvajati taka dela, ki pa so zgolj za to, da
skrčijo mezde. Kakor v Angliji, tako tudi
na Danskem so mezde pri takih delih ve-
liko manjše, nego v ostali industriji, kjer
so mezde tudi že zelo skrajšane. Vpeljava
zasilnega dela vnliva jako škodljivo na de-
lavstvo v industriji. S tem hoče buržo-
azija izpodkopavati temelj strokovnih
organizacijam in uničiti sistem kolektiv-
nih pogodb, kar dokazuje tudi najnovejši
zakon na Danskem, ki izključuje strokov-
ne organizacije pri sodelovanju za razde-
litev zasilnih del. Tako se izkorišča težek
položaj, v katerem se nahaja delavstvo,
za oslabitev strokovnih organizacij. Jako
značilna za te tendence je izjava župana
v Chicagi, ki je utemeljeval svojo odsot-
nost od nekega kongresa za odpravo
brezposelnosti naslednje: »Ta konferenca
služi samo za ustanovitev črne liste, po-
moč organiziranega delavstva zavrniti,
strokovne organizacije ostaviti in mezde
reducirati.«

Delovni čas. Podjetniki skušajo vse-
povsod podaljšati delovni čas, odpraviti
8-urnik in pri tem trdijo, da se bo s ce-
nejšo produkcijo odpravila brezposelnost.
V mislih na lastne interese in profit po-
zabljajo, da mora biti posledica podaljša-
nja delovnega časa, le še večja brezpo-
selnost. Kanadska komisija proti brezpo-
selnosti, v kateri so zastopani delodajalci
in delojemalci, je v tem konsekvantna in
zahteva brezpogojno uvedbo 8-urnega

delovnega časa, torej skrajšanje sedanjega dolgega delovnega časa.

Tobačno delavstvo.

Delavstvo tobačne tovarne v Ljubljani je vsled pritiska splošne draginje vložilo septembra 1921 spomenico za povišanje plač, in sicer vodstvu tovarne, kakor tudi monopolni upravi v Beogradu.

Monopolna uprava nikakor ni bila voljna priznati kako povišanje, temveč je trdovratno molčala. Šele po nekaj mesecih se je vsled pritiska organiziranega delavstva nekoliko zganila. Po hudem in dolgem boju smo dobili povišanje šele sredi januarja t. l., in sicer: nestalni delavci in stalne delavke po 2 Din. na dan, stalni delavci po 3 Din. na dan, nestalne delavke, katerih je veliko, pa po 1 Din. dnevno. Izjemoma so dobili profesionisti po 6 Din. dnevno, a so vendar tedensko za 25 do 50 Din. prikrajšani v primeri s plačami v privatnih podjetjih. Za vsakega družinskega člana se je dosegel povisek po 1 Din. dnevno. V primeri s cenami živiliških potrebščin v septembru, bi to povišanje nekako zadostovalo, danes pa ta povisek ne odgovarja več draginji.

Delavstvo tobačne tovarne bo moralo vsled tega nastopiti za novo povišanje in sicer z vso silo. Naša strokovna organizacija je že storila potrebne korake, da pride stvar v tek. Naš Savez monopolskih delavcev in delavk v Beogradu je v posebni spomenici na monopolno upravo in finančno ministrstvo, z ozirom na to, ker to povišanje ne odgovarja draginji, zahteval novo povišanje, ki naj vsaj deloma odgovarja današnji draginji. Seveda gospoda, ki sama sebi zaračunava kar po 200 K dnevnic bo imela zopet gluha ušesa. Treba je vsled tega, da se delavstvo strne v enotno organizacijo, ki bo imela moč, gospodi okoli monopolne uprave in ministrskih stolčkov dovolj glasno povedati, da naše delavstvo rado dela, hoče pa za pošteno delo tudi pošteno plačo. Savez monopolskih delavcev in delavk v Beogradu ima danes že vse večje tobačne tovarne v svoji organizaciji, kakor tudi druge manjše monopolne delavnice in šteje okoli 6000 članov. Le naše tobačno delavstvo ni še toliko zavedno, da bi šlo tja, kjer je njegovo mesto. Raiše se prepira za malenkosti in tako škoduje sebi in drugim, seveda v korist gospodom okoli korit.

Jako klaverno ulogo igrajo tobačni delavci, ki so včlanjeni v Jug. strok. zvezi. Pri zadnjem mezdnem boju smo na zahtevo delavstva sklenili koalicijo z odborom klerikalne zveze. Stopili smo v boj in dokler se zmaga ni vsaj deloma odločila v naše dobro, so se držali dogovora. Kakor hitro pa so čutili, da vsaj nekaj dobimo, so stopili na dan s svojo versko nestrpnostjo in začeli so voditi verski boj namesto meznega. Obžalujemo, da sledi precej delavstva še tem verskim prenapetostem.

V mezdnem boju smo vsi jednaki, katoliki, pravoslavni itd., ker se tu ne gre za nobeno vero in križ, ampak samo za večji in boljši kosček kruha in nič drugega. Kdor se pa rad bije za vero ali narod, svobodno mu! Bije naj se pa v kakem tretjem redu ali kaki politični organizaciji, ne pa v strokovni, ki nima z vero nič skupnega. Sicer se pa z fanatikom ne bomo tepli za njihovih 500 članov in naj še nadalje love Koroščevo avtonomijo in versko podlago. Mi pa gremo

tja, kjer je naše mesto ne glede na levo in na desno.

Svoječasno smo poslali v Beograd delegata, da osebno pregleda delovanje Saveza in njegovih podružnic. Klerikalni prenapeteži so sklicali malo pozneje shod v Unionu, katerega se je udeležilo celih 30 poslušalcev, brez naših. Na dnevnem red so postavili laž, da smo delali zahrbitno in da poročila našega delegata niso resnična. Bili so zavrženi in ko jim je naš delegat, ki je bil navzoč, hotel povedati resnico, mu niso dali besede, pač pa so shod hitro zaključili.

Ako omenimo še tiste vpokojence, katerim je odvzeta pokojnina, moramo povedati, da klerikalni odbor jako vneto dela na to, da bi se jim ne pomagalo. G. predsednica Zor se postavlja na stališče, da se jim ne pomaga, medtem ko se poslanec Gostinčar odločno poteguje zanje. — O. klerikalna taktika!

Kričeče razmere delavstva v Mislinjah.

V lesno-industrijskem podjetju g. Arturja Pergerja vladajo jako čudne razmere. Podjetje zaposluje okoli 200 delavcev, ki so se ponovno pritoževali radi neprimernega ravnanja knjigovodje g. Hübnerja z delavstvom in zaradi slabega gospodarstva v podjetju.

Vsled tega se je vršila dne 11. in 12. januarja t. l. v Mislinjah komisijska razprava glede delavskih pritožb ter reguliranja mezd.

Posebno oblast pri podjetju si prisvaja knjigovodja g. Hübner, ki je zelo razburljiv in ki se smatra ne le za neomejenega gospodarja nad delavstvom, temveč morajo prenašati tudi vsi drugi nameščenci njegovo zlobo. Jako značilne za njegovo obnašanje napram delavstvu so njegove vedne grožnje za odpust delavstva. Nočemo danes naštevati njegovih grehov, ki jih je storil, opozarjamo pa gosp. Hübnerja, da naj postopa z delavstvom drugače, oziroma da pusti delavstvo pri miru, ker mu bomo sicer tudi mi znali pokazati pot čez mejo.

Delavstvo je pri razpravi doseglo 25% poviška na dosedanje mezde z veljavnostjo od 1. januarja t. l. Podjetnik se je moral nadalje zavezati, da izolira knjigovodjo Hübnerja od delavstva.

Tudi glede delavskih hiš je še mnogo nedostatkov. Zaradi slabih, premalo zračnih in vlažnih stanovanj so zdravstvene razmere med delavstvom zelo neugodne. Škrofuloza in tuberkuloza je razširjena. V več stanovanjih ležijo delavci v nizkem in temnem prostoru, ki je bivališče odrastlim in otrokom, zdravim in bolnim.

Opozarjamo Inspekcijo dela v Celju, da naj se za take kričeče razmere v svojem okolišju nekoliko bolj zanima in naj ne stori svoje dolžnosti šele takrat, ko je prisiljena. Inspekcija dela sploh je menda brez pravega delokroga — mrtvilo — in le nekak »Blažev žegen«.

Delavstvo si bo pa izboljšalo svoj žalosten položaj v katerem se nahaja le tedaj, če se bo trdno in složno oklenilo svoje strokovne organizacije.

Lesna stroka.

Načelstvo ljubljanske podružnice lesnih delavcev in sorodnih strok naznanja vsem svojim članom, da se vrši v nedeljo 29. t. m. v mali dvorani Mestnega doma redni mesečni shod. Ker so na dnevnem redu zelo važna vprašanja, tičejoča se vseh članov, je shod obyezen za vse. Mizariji

nokažite svojo zavednost s tem, da ne bo nobeden izostal. Opozarja se pa, da je začetek točno ob pol 10. dopoldne.

Slov. Bistrica. Dne 1. februarja t. l. ob 5. uri popoldne se vrši v gostilni Fr. Razboršek shod podružnice lesnih delavcev z naslednjim dnevnim redom: 1. Pomen strok. organizacije za delavstvo, 2. Pomen zaupnikov v tovarni in 3. Raznoterosti. Dolžnost vsakega člana je, da se shoda zanesljivo udeleži.

Tržič. V nedeljo dne 22. januarja t. l. se je vršil dobro obiskan shod lesnega delavstva. Poročal je sodrug Bradeško iz Ljubljane o pomenu in namenu strokovne organizacije. Posebno v sedanjih časih je potrebno, da se delavstvo združi v eno bojno fronto, v boj proti kapitalu, kateri skuša na vsak način popolnoma zatreti ubogo delavsko paro. Govornik je pozival navzoče, da pristopijo kompaktno k organizaciji, ker le potem bo delo omogočeno. Sodrug Vehovec je poročal o škodljivosti alkohola. Delavec naj se namesto, da bi posedal po gostilnah, rajše izobražuje, ker s tem bo imel dvojni dobiček, in sicer — prvi bi bil v žepu, drugi pa na zdravju. Treznost mu bo tudi pomagala do hitrejši osvoboditve iz kapitalistične suznosti.

Celje. Dne 11. januarja t. l. se je vršil pri nas širši zaupniški sestanek, na katerem je poročal sodr. Bradeško o nalogah zaupnikov, katerih skrb naj bo, da se delavstvo lesne stroke trdno organizira in s tem okrepi svojo podružnico. Organizaciji z zavednimi, dobro organiziranimi člani je boj za delavske pravice lažji in uspešnejši, vsled česar naj zaupniki in člani neumorno delujejo, dokler ne bo organiziran zadnji delavec v naši organizaciji.

Sevnica. Dne 22. januarja t. l. se je vršil shod podružnice lesnih delavcev. Poročal je sodrug Leskošek iz Celja. Popoldne istega dne se je vršil zaupniški sestanek.

Živilska stroka.

Centrala Osrednjega društva živilskih delavcev in sorodnih strok na Slovenskem v Ljubljani je v predzadnji številki »Delavca« izdala svojim podružnicam navodila glede rednega občnega zbora. Vsaka podružnica naj bi potom izdanih formularjev takoj naznanila imena novoizvoljenega odbora, kakor tudi kratko poročilo o poteku občnega zbora. Precej podružnic se je vabilu odzvalo, dosti jih je pa še, ki do danes niso storile svoje dolžnosti in jih ponovno pozivljamo, da to nemudoma store. Centrala je tudi razposlala razne druge formularje, v katerih naj bi se navedel splošni položaj blaginjično stanje in inventar, vendar se do danes vse podružnice niso še odzvale temu pozivu. — Če podružnica ne izvršuje svojih dolžnosti, je zato odgovorna svojem članstvu in neumestno je očitati centrali nedelavnost, kakor se je to že zgodilo: Bodoče leto mora postaviti temelji organizatoričnemu, gospodarskemu, finančnemu in kulturnemu delu, vsled česar je centrala začela z vso silo delovati na tem, da bo njeno delo res plodonosno. Zato bo brezpogojno zahtevala enotni nastop. Direktni stik s podružnicami bo moral veljati kot predpogoj za napredek naše organizacije, Centrala, kakor tudi podružnice bodo morale sprejeti princip — red, delo in sloga, ker edino tedaj bo centrala kos svojim nalogam. Vse podružnice morajo biti nadalje natančno informirane o

delovanju obrata tako, da bo vsak odbežimel v slučaju potreb podatke o izgubi ali dobičku podjetja. — Vse podružnice, ki še niso izvršile svoje dolžnosti, pa ponovno pozivljamo, da to nemudoma store, ker bi bili sicer primorani navesti dotične podružnice v »Delavcu«.

TOVARNA KONZERV NA VRHNIKI.

Pokrajinska uprava, delavski odsek, je razpisala za dne 24. t. m. pogajanje za reguliranje delavskih mezd. Zastopnik vlade in zastopnik osrednjega društva živilskih delavcev iz Ljubljane sta se začudila, ko sta izvedela, da sta oba gospoda ravnatelja, Legvart in del Fabro, nenadoma isti dan odpotovala nekam na rumunsko mejo kupovat prašiče. Ta gospoda nam je do danes precej nagajala in tudi sedaj je izrabila priložnost, da se ji ni potreba pogajati, ker je baje najhujši nasprotnik vsakemu povišanju delavskih plač.

Se še spominjamo zadnjih afer, ki so na bile končno potom organizacije poravnane in upamo tudi sedaj, da se nam posreči zahteve brez kaknega hujšega boja izvojevati.

Pogajanja se bodo vršila takoi, ko pride omenjena gospoda nazaj, zato naj delavstvo ohrani mirno kri do končnega rezultata, ki se bo pokazal takoj po prihodu gospode.

Delavstvo glej, da s nametno taktiko izvojuje svoje pravice, da nam ne bodo metali v obraz, da smo boljševiki, komunisti in protidržavni elementi, nasprotno bodemo pa mi snregovorili, in sicer tako, da bomo povedali enkrat za vselejsem izkoriščevalcem, da so oni boljševiki in komunisti, ker krađejo pravice mase, to je delavstva, ki gara in se ubija za njihov možnjček.

Sodrug! na delo — organizirajte se, ker v slogi je moč.

NAZNANILO.

Centrala osrednjega društva živilskih delavcev naznanja, da bo v prihodnji številki »Delavca« priobčila vse novo izvoljene odbore posameznih podružnic, ki so še pravočasno izvršile redne občne zборе.

Kemična stroka.

Načelstvo Osrednjega društva kem. del. in sorodnih strok za slovensko ozemlje naznanja vsem podrejenim podružnicam kemičnih delavcev oziroma zaupnikom in članstvu, da stopijo s 1. februarjem t. l. v veljavo povišani prispevki po sklopu II. rednega občnega zбора, ki se je vršil dne 11. decembra 1921, in sicer: I. razred, za rokodelce in mojstre od 320 na 5 K; II. razred za delavce od 280 K na 4 K; III. razred za delavke in mladoletne delavce do 18. leta od 1,80 K na 3 K in za vsakega na novo vstopivšega člana kakor tudi članice, vpisnina od 2 K na 4 K. Članstvo naj vestno in točno izpolnjuje svoje dolžnosti, kajti le pod tem pogojem lahko zahtevamo red od enega in drugega.

Občni zbor kemičnih delavcev podružnica Medvode-Goričane se vrši v nedeljo dne 5. februarja t. l. ob 2. uri popoldne v prostorih gostilne R. Potisek v Medvodah. — Sodrug! sodružice! Dolžnost vsakega člana in članice je, da se občnega zбора udeležijo. — Odbor.

Podružnica kem. del. Hrasnik naznanja, da se bo vršil dne 1. februarja t. l. ob 4. uri popoldne v tovarniški restavraciji občni zbor podružnice.

Straža pri Rogatcu. Delavstvo steklarne je imelo dne 15. t. m. dobro obiskan shod v Rogatcu. Na shodu je poročal sodrug Rejc o položaju delavstva.

Kovinarska stroka.

Razposlali smo na vse podružnice nove članske knjižice. Te knjižice naj se brezplačno zamenjajo z začasnimi legitimacijami. Vsem na novo pristopivšim članom naj se istotako izstavijo knjižice, pač pa mora tak član plačati 4 tedenske prispevke v naprej. Knjižice so numerirane, zato opozarjamo vse blagajnike, da jih uporabljajo po vrsti, kakor so številke. Knjižice, katere bodo pa ostale, so namenjene za novo pristopivše člane, obdržite jih v evidenci. Številke centrale se ne smejo predelavati. Za izgubljene knjižice se bodo izstavljale nove nadomestne (duplikati) na centralnem tajništvu proti odškodnini 10 K, katere bo moral plačati član sam.

Pravico do novih knjižic imajo samo oni, ki so plačali vse članske prispevke. One člane, ki so zaostali za več kot 8 tednov, naj se črta, seveda jih je treba preje še opozoriti. Članski imeniki, ki smo jih poslali na vse podružnice, so numerirani z ravno istimi številkami, kakor razposlane knjižice, treba je člane zaporedoma vpisati.

Za vse plačane prispevke od prvega tedna tega leta naj se prilepi članom znamke v nove knjižice.

Tajništvo O. D. K.

Sv. Lovrenc. V tovarni za kose in srpe se je dne 17. t. m. pri odstranjenju ledu z gonilnega kolesa smrtno ponesrečil sodr. Ernest Sumer. Pokojni zapuščča ženo in dva nepreskrbljena otroka. Naj mu bo zemljica lahka.

Ilesnice. Na občnem zboru podružnice kovinarjev dne 22. januarja 1922 so bili izvoljeni sledeči odborniki: Predsednik: Bručan Henrik; podpredsednik: Ferčej Matevž; blagajnik: Malenšek Ivan; blagajnika namestnik: Markelj Rudolf; tajnik: Ravnik Franc; tajnika namestnik: Limovšek Srečko; odborniki: Mulej Ivan, Ulčar Alojzij, Knific Josip, Kodrič Ivan, Kavčič Alojzij, Noč Vinko.

Guštanj. Na občnem zboru, ki se je vršil dne 15. t. m. so bili izvoljeni sledeči odborniki: Juh Luka, predsednik; Močnik Luka, tajnik; Vidrih Jožef, blagajnik; Jamnik Franc, Stopar Vincenc, Verlinšek Ferd., Naveršnik Ferd., Plečnik Friedrich, odborniki; kontrola: Sterža Anžon, Počotnik Andrej, Ravnikar Miha; namestniki: Korpar Alojzij, Sikora Jožef, Schmiedhofer Franc, Apohar Franc.

Izključitev člana. Na seji centralnega odbora dne 22. decembra 1921 je bil na predlog podružnice v Celju izključen iz organizacije g. Julij Janežič, omenjeni je delal proti pravilom in interesu organizacije, nakar opozarjamo vse naše funkcionarje, da vzamejo to na znanje.

Podružnica kovinarjev v Celju sklicuje za nedeljo dne 5. februarja t. l. svoj redni občni zbor ob pol 9. uri popoldne v prostorih gostilne »Zeleni travnik« s sledečim dnevnim redom: 1. poročilo predsedstva, 2. zapisnikarja, 3. blagajnika, 4. kontrole, 5. volitev novega odbora, 6. zedinjenje strokovnih organizacij, 7. delavska zbornica, 8. naloge in dolžnosti članstva in 9. raznoterosti. — Sodrug! in sodružice! Pozivljate se, da se polnoštevilno udeležite obč. zбора, na katerem boste imeli priložnost povedati svoje želje in pritožbe, kajti le na obč. zboru je

prostor za kritiko, ne pa v delavnicah in tovarnah.

Usnjarska stroka.

Osrednje društvo usnarjev in sorod. strok na slov. ozemlju v Ljubljani naznanja vsem svojim članom, da se vrši dne 5. februarja t. l. ob 9. uri popoldne centralni občni zbor v Celju. Dnevni red: 1. Poročilo predsednika, 2. Poročilo o delovanju posameznih podružnic, 3. Celoletno blagajniško poročilo, 4. Volitev odbora, 5. Izprememba pravil in regulacija prispevkov, 6. Slučajnosti.

Podružnica čevljarških pomočnikov v Kranju naznanja svojim članom, da se vrši vsako prvo nedeljo v mesecu, v gostilni pri Engelman-u od 9—10 ure odborova seja, od 10. ure naprej pa člansko zborovanje. Sodrug! iz Kranja in okolice udeležite se vaših zborovanj polnoštevilno!

Oblačilna stroka.

Sodrug! krojači! Dobili smo dopis v katerem se naznanja, da se rabi okoli 100 pomočnikov za tovarniško delo v Zagrebu. Vsi, ki bi želeli iti tja, naj se oglasi pri osrednjem društvu. — Tajnik.

Vsled razmer ki vladajo pri g. Bizjaku, krojaškemu mojstru v Celju, se proglašajo bojkot organiziranih delavcev, ter je obenem izključen iz organizacije g. Mršnjak pri isti tvrdki, zaradi nečednih intrig proti svojim tovarišem.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Zabukovca: Vaš dopis objavimo v prihodnji številki. Vse dopisnike prosimo, da pošljejo svoje spise zadnji čas do torka tistega tedna, v katerem list izide.

Razno.

Začasna delavska zbornica za Slovenijo v Ljubljani je začela poslovati. Interesenti se prosijo, da pošiljajo vse vloge na naslov: Delavska zbornica za Slovenijo v Ljubljani. Izključeno pa je vsako osebno občevanje s strankami, dokler ne dobi zbornica uradnih prostorov.

Stávka v lesno industrijskem podjetju Dobrlju-Drvar v Bosni. Delavstvo tega podjetja se nahaja že 40 dni v stavki za zvišanje mezd. Podjetje vsako pogajanje dosledno odklanja, vsled česar se bo stavka nadaljevala. Stavkujočih je 4088. Obči radnički savez v Sarajevu, kjer je delavstvo organizirano, daje podporo le onemu delu stavkujočih in sicer za osebo po pol kg koruzne moke dnevno. Dasi-ravno traja stavka že 40 dni, ni do danes še nobenega stavkokaza.

Mednarodni strokovni kongres lesnega delavstva se bo baje vršil junija meseca 1922 na Dunaju.

Nemške strokovne organizacije so brezdvomno najmočnejše. Leta 1921 so šteje skoraj 8 milijonov članov. Najmočnejše so naslednje stroke: nastavljeni 333.682 članov, pekova stroka 65.948 članov, stavbinsko delavstvo 458.061, oblačilno delavstvo 129.621, rudariji 466.842, železničarji 544.277, tovarniški delavci 637.456, steklarsko delavstvo 64.011, grafično delavstvo 41.150, lesno delavstvo 376.876, poljski delavci 624.935, usnjarsko delavstvo 35.549, kovinarji 1.605.004, tobačno delavstvo 118.240, tekstilno delavstvo 550.647, transportni delavci 588.918 članov.

Pomoč Rusiji. Mednarodna strokovna zveza je odposlala na parniku »Chri-

stian Russ« dne 28. decembra 1921 za bedne v Rusiji 1106 ton živil in obleke.

Dobrava. Podružnica kovinarjev sklicuje za 12. februarja t. l. ob 9. uri dopoldan svoj redni občni zbor v dvorani hotela »Stol« na Dobravi, s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora. 2. Poročilo predsednika. 3. Poročilo blagajnika in kontrole. 4. Volitev novega odbora. 5. Poročilo tajnika. 6. Raznoterosti. — Opozorjamo vse člane, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo. Andrej Prešern, t. č. zapisnikar. Anton Rekelj, t. č. predsednik.

= Kaj pravi statistika. Ameriškemu delavcu se godi radi krize v industriji in brezposelnosti prav slabo. Da je pa našim ljudem, ki tam živijo še vedno mogoče pošiljati dolarje v Jugoslavijo, je znak, da žive jako preprosto in da opravljajo težka, dvanaest- in večurna dela v jamah. — Dolarske pošiljave so pa radi slabih gospodarskih razmer, ki vladajo v Ameriki, postale precej manjše. Po zadnji številki »Federal Reserve Bulletin« se zneski takih pošiljatev iz različnih držav jako manjšajo. Izkazujejo se sledeči skupni zneski: Leta 1919 600 milijonov dolarjev, leta 1920 (visoka konjunktura) 700 milijonov dolarjev, v prvih devetih mesecih leta 1921 pa vsled gospodarske krize 300 milijonov dolarjev.

Unija slovenskih rudarjev v Zagorju ob Savi prosi vse podružnične blagajnike, da pošiljajo v bodoče vse obračune Uniji v dinarski veljavi in ne več v kronski.

Zahvale.

Zahvala. Podpisani se najtopleje zahvaljujem vsem sodrugom vposlenim v pivovarni Union, ki so mi za časa moje bolezni darovali znesek 881 K. Jenko Jurij, sodar.

Zahvala. Vsem prijateljem in sodrugom, kateri so mi v času moje dolgotrajne bolezni darovali podporo v znesku 520 K, izrekam tem potom najpristrčnejšo zahvalo. — Josip Prapotnik, rudar, Pristova.

Podružnica živilskih delavcev v Celju se najtopleje zahvaljuje za božičnico vsem darovalcem, kateri so darovali za brezposelne delavce. Darovali so pekovski mojstri: g. Franjo Koren 400 K, g. Josip Kirbisch 100 K, g. Josip Achleitner

100 K, g. Antlejš nasl. 100 K, g. Jakob Lopan 50 K, g. Franc Lesjak 20 K, gđc. E. Vošnjak 100 K, g. Ivan Herman iz Stor 40 K, g. Zadavec iz Peharje 40 K, g. Hilsler 20 K, nadalje so darovali celjski pekovski pomočniki skupni znesek 334 K, delavci Mestni mlin 158 K, in ravnateljstvo Mestni mlin 100 K, delavci Majdič mlin 52 K, skupna vsota je 1613 K. Vsem darovalcem izrekamo najsrčnejšo zahvalo. — Odbor.

Zahvala. Podpisani se najsrčnejše zahvaljujemo vsem darovalcem, ki so nam darovali za božičnico. Brezposelni sodrugi. Vrečko Anton 500 K, August Friberšek 500 K, Josip Sedminek 400 K, Albert Stiplošek 213 K.

Zahvala. Podpisani se zahvaljujem vsem delavcem papirnice Goričane za svoto 570 K, katero so mi nabrali ob smrti moje žene. Jernej Kurait.

Zahvala. Podpisani se zahvaljujem delavstvu tovarne kos in srpov v Sv. Lovrencu za podporo 135 K za časa moje bolezni. Ivan Ahej.

IZJAVA.

Klerikalni časopis »Novi Čas« z dne 5. januarja t. l. me je pod rubriko Polzela na najbolj ostuden način napadel, da sem v Polzeli šel pit z inženirjem, namesto da bi se brigal za delavce.

K temu pripominjam, da jaz sploh ne pijem alkoholičnih pijač ter da nisem niti v Polzeli niti kje drugje šel pit ne z inženirjem in ne s kom drugim.

Kar se pa tiče mojega delovanja za delavce v Polzeli, pa izjavljam, da sem nešteto krat uspešno posredoval za delavce. Meseca aprila 1920 sem vodil 2 stavki, in sicer pri tvrdki Kurka in Wildt in pri William Przin. Pri prvi sem dosegel od 60 do 180% povviška plač in nabavne prispevke pri obeh tvrdkah. V to svrhu imam originalne pogodbe na razpolago.

Meseca marca 1921. je tvrdka Kurka & Wildt delavce izprla, kakor sem odgovoril s štrajkom. Štrajk je pa žal, vsled klerikalnih nezavednežev ponesrečil. Pisca članka pa imenujem podlega lažnivca in tata osebne čast.

Alojz Leskošek,
strokovni tajnik in član del. zbornice.

Izdajatelj in odgovorni urednik
IVAN TOKAN
Tiaka, Učiteljska tiskarna v Ljubljani.

Naročajte in širite list „DELAVEC“

COSULICH-LINE

= TRST-AMERIKA =

New - York — Buenos — Ayres — Rio di Janeiro - Santos Montevideo

Brezplačna pojasnila in prodaja vozniških listkov za potnike za Slovenijo edinoole pri:

SIMON KMETEC, Ljubljana

Kolodvorska ulica 26.

LEPOTA

kože, obraza, vratu, rok, tako kakor tudi lepa rast las, se morejo samo skozi razumno nego lepote doseči. Tisočera pripoznanja so dospela od vseh del sveta za lekarnarja Fellerja:

„ELSA“ LILIJNO MLEČNO MILO najbolje blago, najfinejše „milo lepote“; 4 kosi z zamotom in poštnino 98 K.

„ELSA“ OBRAZNA POMADA odstrani vsako nečistost kože, solne pege, zajedance, nabore, t. d., naredi kožo mehko rožnato-belo in čisto; 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 K.

„ELSA“ TANOČINA POMADA ZA RAST LAS krepi kožo glave, preprečuje izpadanje, lomljenje in cepanje las, zaprečuje prhut, prebrano osivlost t. d. 2 porcelanasta lončka z zamotom in poštnino 52 K.

PRODAJALCI ako naročijo najmanj 12 kosov od jednega predmeta dobijo popust v naravi.

RAZNO: Lilijno mleko 15 K; E-komaz 8 K; najfinejši Hega-puder Dr. Klugera v velikih originalnih škatuljah 30 K; najfinejši Hega zobni prašek v patent škatuljah 30 K; puder za gospe v vrečkah 5 K; zobni prašek v škatuljah 7 K; v vrečkah 5 K; Sachet dišava za perilo 8 K; Schampoon za lase 5 K; rumenilo 12 listkov 24 K; najfinejši parfüm po 40 in 50 K; Močna voda za lase 58 K. Za te razne predmete se zamot in poštnina posebej računa.

EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA
donja Elsatrg št. 334 Hrvaško.

KONSUMNO DRUŠTVO ZA SLOVENIJO - LJUBLJANA.

Poštni predal št. 13. — Poštni ček. rač. št. 10.532. — Telefon inter. št. 178. — Brzojavni naslov „Kodes Ljubljana“.

HRANILNI ODDELEK sprejema hranilne vloge in jih obrestuje od dne vloge do dne dviga po $4\frac{1}{2}\%$, večje vloge proti polletni odpovedi po 5% . Hranilne vloge sprejema osebno ali po položnicah centrala v Ljubljani ali pa

podružnice: 6 v Ljubljani, dalje: Kamnik, Borovnica, Litija, Tržič, Sv. Ana, Križe, Radovljica, Gorje, Koroška Bela, Sava, Jesenice, Mojstrana, Kranjska Gora, Radeče, Celje, Store, Soštanj, Ljubno, Poljčane, Rogatec, Pragersko, Ptuj, Maribor, Ribnica na Pohorju, Fala, St. Lovrenc na Pohorju, Guštanj, Prevalje, Leše, Mežica, Crna I., Crna II.

Sodrugi, vlagajmo vse prihranke v lastno hranilnico, katere hranilni kapital znaša že danes

nad 3 milijone kron.

Pristopnina K 10.—.

Član društva postane lahko vsak!

Delež K 200.—.

Pristopiti se zamore v vseh gori imenovanih podružnicah.